

Leeftijdsbepaling van steenuiljongen volgens de ZOA-methode

Aandachtspunten

- geboortedag = leeftijdsgedag 0
- **vleugelmaat**: de lengte van de maximaal uitgestrekte vleugel in mm. De vleugelboeg wordt tegen de opstaande rand van de meetlat gedruwd, waarbij de vleugel zo dicht mogelijk bij het lichaam van de vogel blijft. De natuurlijke kromming van de vleugel wordt voorzichtig glad gedruwd. De lengte van de langste handpen is bepalend.
- Naast de meting van de biometrie (vleugellengte, lengte van de kop+snavel en het gewicht) is het zinvol om de relevante uiterlijke lichaamskenmerken te noteren (zoals: ogen open/dicht, pennen uit bloedspoor, conditie etc.)
- Het is aan te raden om alle veldinformatie die duidt op de werkelijke leeftijd van de jongen goed te beschrijven.

Jongen van 0 tot 10 dagen (vleugelmaat < 33 mm)

- Meten vleugellengte van alle nestjongen: indien vleugellengte van het *grootste jong* < 33 mm, dan zijn de jongen jonger dan 10 dagen. Vaak kun je echter op grond van ervaring goed inschatten dat de jongen (ruim) jonger zijn dan 10 dagen. Het is dan niet zinvol om de vleugelmaat - wat lastig is bij zeer kleine nestjongen - te meten. Je kunt dan volstaan met het wegen van de jongen.
- Voorlopige, indicatieve leeftijdsschatting op basis van het gewicht van de jongen (zwaarste jong) aan de hand van **tabel 1**. De definitieve leeftijdsbepaling vindt plaats bij een volgende nestcontrole, als de jongen 10-25 dagen oud zijn.

Jongen van 10 tot en met 25 dagen (vleugelmaat 33 - 114 mm)

- Meten vleugellengte van alle nestjongen: de vleugelmaat van het *grootste nestjong* bedraagt tussen 33 en 114 mm.
- **Definitieve leeftijdsbepaling** op basis van de vleugellengte van het grootste nestjong aan de hand van het **tabel 2**.

Jongen ouder dan 25 dagen (vleugelmaat > 114 mm)

(alleen t.b.v. nesten die niet bezocht zijn / konden worden in de periode dat er nestjongen van 10-25 dagen oud in het nest verbleven)

- Meten vleugellengte van alle nestjongen: de vleugelmaat van het *grootste nestjong* bedraagt > 114 mm;
- Leeftijdsschatting aan de hand van **tabel 3**.
- NB: na de reguliere nestperiode van ca. 30 dagen is het gebruikelijk dat niet alle jongen meer in het nest aanwezig zijn. De indicatieve leeftijdsschatting op grond van tabel 3 is bruikbaar voor alle nestjongen, en dus niet alleen het grootste / oudste jong.

Leeftijdsschatting dode nestjongen

- Wanneer je dode jongen in het nest aantreft is het zinvol om een beeld te hebben op welke leeftijd de jongen zijn gestorven. Van dode jongen is de vleugelmaat meestal slecht meetbaar. De kop+snavelmaat daarentegen is vaak nog betrouwbaar te meten. Op grond van de kop+snavelmaat kan een indicatie worden verkregen van de sterfte-leeftijd. Gebruik hiervoor **tabel 4**.

Tabellen 1 – 4 bij ZOA-model

gewicht in gram (tabel 1)
 vleugellengte en kop-snavellengte in mm (tabellen 2, 3, 4)
 (n): aantal metingen waarover het gemiddelde is berekend

Tabel 1. Indicatieve leeftijdschatting steenuiljongen 0 – 10 dagen

Tabel 1		
gewicht	leeftijd	(n)
13,1	0	35
16,5	1	25
17,8	2	3
24,7	3	3
31,6	4	3
37,9	5	3
44,9	6	4
56,1	7	27
69	8	27
93,1	9	4
103,1	10	4

Tabel 3. Leeftijdschatting steenuiljongen ouder dan 25 dagen

Tabel 3	
vleugel	leeftijd
115	26
116	27
117-120	28
121-123	29
124-126	30
127-129	31
130-131	32
132-134	33
135-136	34
137-139	35
140-141	36
142-143	37
144-145	38
146-147	39
148-149	40
150-151	41
152	42
153-154	43
155-156	44
157	45
158-159	46
160	47
161-162	48
163	49
164-165	50

Tabel 2. Leeftijdsbepaling steenuiljongen 10 – 25 dagen

Tabel 2	
vleugel	leeftijd
33 - 37	10
38 - 42	11
43 - 47	12
48 - 52	13
53 - 57	14
58 - 62	15
63 - 68	16
69 - 73	17
74 - 78	18
79 - 83	19
84 - 88	20
89 - 93	21
94 - 98	22
99 - 103	23
104 - 108	24
109 - 114	25

uitsluitend toepasbaar voor het grootste nestjong

Tabel 4. Indicatieve leeftijdschatting dode steenuiljongen (0 – 50 dagen)

Tabel 4			tabel 4 vervolg		
kop+snavel	leeftijd	(n)	kop+snavel	leeftijd	(n)
24,9	0	35	n.v.t.	26	0
25,8	1	25	48,3	27	4
25,7	2	3	47,6	28	9
27,5	3	3	47,9	29	13
29	4	3	48,7	30	2
30,3	5	3	48,8	31	6
32	6	4	49,2	32	7
34,5	7	27	49,2	33	2
35,8	8	27	49,1	34	7
38,6	9	4	48,9	35	8
39,3	10	4	49,3	36	6
39,4	11	1	50	37	6
-	12	0	49,9	38	4
40,1	13	2	50	39	3
40,9	14	17	-	40	0
42,3	15	10	50,2	41	2
43,2	16	10	50,6	42	2
45,3	17	3	49,4	43	1
44,4	18	4	-	44	0
-	19	0	50	45	4
46,4	20	4	-	46	0
45,1	21	8	-	47	0
45,9	22	9	-	48	0
45,7	23	5	50,5	49	3
47,5	24	7	-	50	0
48,1	25	6			